

Natuur en recreatie voor iedereen!

Kenniscentrum Groen & Handicap adviseert over een betere toegankelijkheid van natuur- en recreatiegebieden

Druk, druk, druk! We hebben het allemaal druk met werk, gezin, studie, vrijwilligersklussen, sociale verplichtingen en ons huishouden. Om gezond te blijven is het belangrijk dat er ook momenten van ontspanning zijn. Muziek, sport, een avondje voor de buis. Of een mooie wandeling door de prachtige natuur die Nederland rijk is.

Als je in een rolstoel zit, slechtziend of blind bent, of als je een scootmobiel of rollator gebruikt, dan is zo'n wandeling in de natuur niet altijd even vanzelfsprekend. Wandelpaden zijn soms slecht begaanbaar, er zijn weinig rustplekken langs de route, uitzichtpunten of vogelkijkhutten zijn vaak niet toegankelijk en de wandelpaden zijn in veel gevallen moeilijk te bereiken met het openbaar vervoer. Ook de toegankelijkheid van de bezoekerscentra en horecagelegenheden in of bij de natuur- en recreatiegebieden laat soms te wensen over.

Groen & Handicap

Ruim 25 jaar geleden werd de 'Stichting Gebruiksmogelijkheden Groen voor Mensen met een Handicap' opgericht. Daaruit is het huidige "Kenniscentrum Groen & Handicap" voortgekomen.

De naam zegt het al: Groen & Handicap (G&H) is een kenniscentrum dat informatie verzamelt over goede voorzieningen in natuur- en recreatiegebieden voor mensen met een beperking. Die informatie wordt gevraagd en ongevraagd verspreid naar de beheerders van die gebieden én naar (organisaties van) mensen met een beperking.

Informatiemateriaal

Dat gebeurt onder meer door middel van de website www.natuurzonderdrempels.nl en via maandelijkse nieuwsbrieven. In de loop der jaren is alle technische kennis over de toegankelijkheid en bruikbaarheid van natuurgebieden gebundeld in het lijvige handboek 'Samen op Pad', dat gratis via de website beschikbaar is.

Mede als gevolg van de inspanningen van G&H zijn er in ons land de afgelopen decennia al veel toegankelijke wandelpaden, rolstoelpaden, familiepaden en belevingspaden tot stand gekomen. Maar er zijn nog veel natuur- en recreatiegebieden waar de situatie sterk kan verbeteren.

Inspecties

Het bestuur van G&H bestaat op dit moment uit vier personen. Zij worden bijgestaan door een bouwkundige en een communicatiespecialist. Op aanvraag komen de bestuursleden –tegen een geringe vergoeding- op bezoek bij de beheerders om een wandelpad of natuurgebied te inspecteren. Daar worden ook altijd vertegenwoordigers van lokale of regionale gehandicaptenplatforms bij uitgenodigd, want zij zijn de echte specialisten als het om toegankelijkheid gaat.

Van zo'n bezoek wordt een zogenoemd 'visitatierapport' gemaakt met adviezen om de toegankelijkheid van het pad of het gebied te verbeteren. Meestal worden die adviezen door de beheerders ter harte genomen en, wanneer daar voldoende geld voor is, opgevolgd.

Eigen projecten

Daarnaast heeft G&H op eigen initiatief een aantal projecten opgezet, vaak met financiële steun van fondsen als het Revalidatiefonds, het Johanna KinderFonds, Ars Donandi en het Fonds verstandelijk gehandicapten. Zo is door middel van het project 'Wandelen met een beperking: goed voor elkaar!' een overzicht gemaakt van alle toegankelijke wandelpaden die er in Nederland zijn. Dat overzicht staat op de website www.wandelenmeteenbeperking.nl.

Koninklijke Weg en Westerborkpad

G&H is in 2006 actief betrokken geweest bij de ontwikkeling van de 'Koninklijke Weg', een volledig toegankelijke lange afstandswandeling tussen paleis Noordeinde in Den Haag, via paleis Soestdijk naar paleis Het Loo in Apeldoorn. In samenwerking met onder andere de Koninklijke Wandel Bond Nederland en het Herinneringscentrum Kamp Westerbork is een wandelroute van de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam naar het voormalige concentratiekamp in Westerbork geschikt gemaakt voor mensen met een beperking (het Westerborkpad). Voor beide wandelroutes is een uitgebreid routeboekje verkrijgbaar.

De Nieuwsbrief van Groen & Handicap verschijnt maandelijks. Wilt u een abonnement? Mail dan naar tonkwakkel@natuurzonderdempels.nl

Nieuwe projecten

Bij de ontwikkeling van de 'wandelapp' van Landschap Overijssel zijn adviezen gegeven en G&H heeft grote invloed gehad bij de verbetering van de toegankelijkheid van de Floriade 2012. Sinds kort worden ook adviezen gegeven over het gebruik van speelvoorzieningen in natuur- en recreatiegebieden voor kinderen met een beperking. Een van de bestuursleden van G&H is actief betrokken bij de bevordering van de toegankelijkheid van de natuur voor blinden en slechtzienden.

Postcodeloterij

Mede op initiatief van het kenniscentrum heeft de Postcodeloterij dit jaar twee miljoen euro aan Natuurmonumenten beschikbaar gesteld om in de komende twee jaar de toegankelijkheid van veertig natuurgebieden te verbeteren. Groen & Handicap zal daarbij optreden als technisch adviseur. Het is doorgaans veel beter om al in het planstadium van een nieuw project de toegankelijkheidsadviezen van G&H in te winnen. Daardoor wordt voorkomen dat achteraf allerlei dure aanpassingen gedaan moeten worden.

Goede voorbeelden

Op dit moment wordt hard gewerkt aan een 'beeldbank' met foto's en video's van toegankelijke voorzieningen. Daarmee kunnen de beheerders van de natuur- en recreatiegebieden gemakkelijk zien welke voorzieningen geschikt zijn om de toegankelijkheid van

VN-Verdrag

In juli 2016 is het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap door Nederland van kracht geworden. Dat houdt in, dat bedrijven, instellingen en de overheid moeten zorgen voor algemene toegankelijkheid, zodat mensen met een beperking gebruik kunnen maken van de aangeboden goederen en diensten. Dat geldt dus ook voor de voorzieningen in natuur- en recreatiegebieden!

hun gebied te verbeteren. Iedereen kan via de website www.goedevoorbeelden.nu foto's en ander beeldmateriaal uploaden naar deze beeldbank.

Samenwerking en partnerschappen

In de loop van de afgelopen 25 jaar heeft G&H een goede samenwerking opgebouwd met tal van organisaties en personen die betrokken zijn bij recreatie en natuur, zoals Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de 12 provinciale landschappen, de recreatieschappen, de Nationale Parken, de Floriade en de beheerders van tal van particuliere parken en tuinen. Het kenniscentrum is partner van Entente Florale en Beter in het Groen, twee organisaties die direct aansluiten bij het doel van Groen & Handicap. Er zijn ook veel contacten met lokale en regionale gehandicaptenplatforms en landelijke organisaties van en voor mensen met een beperking. Zij worden waar mogelijk betrokken bij de inspecties van het kenniscentrum. G&H is officieel erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Goed voor elkaar-prijs

Om de beheerders van de natuur- en recreatiegebieden te stimuleren om permanent aandacht te blijven besteden aan de toegankelijkheid van hun gebied, reikt Groen & Handicap sinds 2013 jaarlijks de 'Goed voor elkaar-prijs' uit aan een organisatie of persoon die heeft gezorgd voor een goed toegankelijk wandelpad. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer mochten deze prijs al in ontvangst nemen. In 2016 werd de prijs toegekend aan Het Nationale Park De Hoge Veluwe.

Vacature

Het bestuur van Groen & Handicap is op dit moment op zoek naar een of twee enthousiaste nieuwe bestuursleden. De vacaturetekst is te vinden op de website www.natuurzonderdempels.nl

Tot slot

Ondanks de weinige middelen die het bestuur van Kenniscentrum Groen & Handicap heeft, is in de afgelopen 25 jaar een schat aan kennis en ervaring opgebouwd die beschikbaar is voor iedereen die een bijdrage wil leveren aan de verbetering van de toegankelijkheid van natuur en recreatie voor mensen met een beperking. Zij willen, net als ieder ander, kunnen genieten van al het moois dat ons land te bieden heeft. Groen & Handicap levert daar een bijdrage aan en hoopt dat ook de komende jaren te blijven doen.

Kenniscentrum Groen & Handicap, Reigershof 1, 4921 VP Made, 0162 – 683 540
info@natuurzonderdempels.nl / www.natuurzonderdempels.nl

© 2016, Kenniscentrum Groen & Handicap / Harry Dietz